

СИЛАБУС З ДИСЦИПЛІНИ «АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ГЕМАТОЛОГІЇ ТА ТРАНСФУЗІОЛОГІЇ»

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Назва факультету	медичний
Спеціальність	22 Охорона здоров'я, 222 Медицина, другий (магістерський) рівень вищої освіти
Форма навчання	денна
Назва навчальної дисципліни	Актуальні питання гематології та трансфузіології
Кафедра	Кафедра терапії № 1, медичної діагностики, гематології та трансфузіології ФПДО
Е-mail кафедри	kaf_therapy_1_FPGE@meduniv.lviv.ua
Викладачі (імена, прізвища, наукові ступені і звання викладачів, які викладають дисципліну, контактний e-mail)	Орлик Володимир Володимирович – д.м.н., професор; orlyk49@i.ua
	Матлан Володимир Львович – с.н.с., к.м.н, доцент; vmatlan@gmail.com
	Томашевська Наталія Яремівна - к.м.н, доцент; natalija.tomashevska@gmail.com
Рік навчання (рік, на якому реалізується вивчення дисципліни)	Курс 6
Тип дисципліни/модулю (обов'язкова/вибіркова)	Вибіркова
Семестр (семестр, у якому реалізується вивчення дисципліни)	11
Кількість кредитів ECTS	3
Кількість годин (лекції/практичні/семінарські заняття/самостійна робота аспірантів)	90 год (-/36/54)
Консультації	Відповідно до графіку

2. АНОТАЦІЯ ДО ДИСЦИПЛІНИ

Загальна характеристика, короткий опис курсу, особливості, переваги

Поширеність хвороб органів кровотворення вимагає від випускника медичного факультету знань сучасних методів діагностики, лікування гематологічних хворих незалежно від подальшого профілю практичної діяльності. Знання основних клінічних гематологічних синдромів і лабораторних гематологічних симптомів, які характерні для початкового етапу розвитку різних хвороб системи крові, суттєво допоможуть лікарю рано їх розпізнати і вчасно направити хворого на дообстеження та лікування.

Програма навчальної дисципліни «Актуальні питання гематології та трансфузіології»

складена з врахуванням сучасних досягнень науки і практики в галузі гематології та трансфузіології для підвищення якості підготовки фахівців, відповідно до вимог державного освітнього стандарту вищої професійної освіти до рівня підготовки випускника за спеціальністю «Лікувальна справа». Базується на знаннях, отриманих студентами при вивченні медичної біології, нормальної та патологічної фізіології, нормальної та патологічної анатомії, мікробіології, гістології, фармакології, пропедевтики внутрішніх хвороб, імунології, інфекційних хвороб й інтегрується з цими дисциплінами. Програма курсу закладає основи формування студентами умінь та навичок, які визначаються кінцевими цілями вивчення гематології та трансфузіології як самостійної дисципліни та можуть бути використані студентами при вивченні інших клінічних дисциплін на VI курсі та у професійній діяльності.

Програма курсу за вибором «Актуальні питання гематології та трансфузіології» на 6 курсі передбачає удосконалення теоретичних знань та практичних навичок з діагностики та лікування гематологічних хвороб, а також трансфузіологічного забезпечення хворих.

Орієнтовна тривалість практичних занять – 6,0 годин. Студенти беруть участь у діагностично-лікувальному процесі пацієнтів під керівництвом викладачів кафедри. Також передбачено оволодіння/ознайомлення з процедурами, що найчастіше застосовуються для діагностики та лікування гематологічних хвороб.

Видами навчальних занять згідно з навчальним планом є: а) практичні заняття, б) самостійна робота студентів.

Тематичні плани практичних занять та самостійної роботи розкривають проблемні питання відповідних розділів гематологічних хвороб. Практичні заняття проводять на клінічних базах кафедри.

3. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу – поглиблення професійної підготовки студентів медичного факультету за освітньою програмою «Актуальні питання гематології та трансфузіології» з метою удосконалення обстеження гематологічних хворих і обґрунтування застосування неінвазивних та інвазивних методів діагностики найбільш поширених хвороб кровотворної системи, а також формулювання принципів лікування згідно сучасних стандартів та протоколів; ознайомити з правилами трансфузії компонентів крові та кровозамінників, а також з проблемами сумісності і несумісності, посттрансфузійних реакцій, їх профілактики та лікування.

Завдання – сформувати у студентів професійну орієнтацію за освітньою програмою «Актуальні питання гематології та трансфузіології». У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

Знати:

- етіопатогенетичні механізми виникнення хвороб кровотворних органів
- план обстеження пацієнтів із гематологічними хворобами, обґрунтування застосування лабораторних та інструментальних методів діагностики
- формулювати попередній та клінічний діагноз, ускладнення
- принципи немедикаментозного та медикаментозного лікування основної хвороби
- механізм дії та показання до призначення компонентів і препаратів крові, кровозамінних препаратів,
- визначати режим праці та відпочинку, характер харчування у пацієнтів
- принципи диспансерного нагляду та проведення експертизи працездатності.

Вміти:

- володіти сучасними знаннями в галузі гематології,
- застосовувати знання у практичних ситуаціях,
- приймати обґрунтовані рішення щодо тактики обстеження та лікування пацієнтів з хворобами кровотворних органів,
- володіти морально-деонтологічними принципами медичного працівника та принципами фахової субординації.

4. ПРЕРЕКВІЗИТИ (ПЕРЕДУМОВИ) КУРСУ

Для вивчення даної навчальної дисципліни необхідні наступні знання, уміння і навички, сформовані попередніми дисциплінами:

1. Студент повинен знати морфологію, фізіологію, біохімію органів і систем організму людини; основи патоморфології, патогенезу найбільш поширених захворювань кровотворної системи.

2. Студент повинен використовувати методи і теоретичні основи біохімії, біофізики, морфології, цитології і гістології для оцінки стану організму.

3. Студент повинен володіти біохімічними, біофізичними методами досліджень біологічних об'єктів, бути здатним проводити аналітичну роботу з бібліографічними, довідковими, інформаційними джерелами, бути готовим до логічного і аргументованого аналізу.

5. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Згідно з вимогами ОПП дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

- *інтегральна:*

Здатність розв'язувати складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.

- *загальні (ЗК):*

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК7. Здатність працювати в команді.

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК9. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК10. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК11. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і обов'язків.

ЗК12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК13. Здатність діяти на основі етичних міркувань.

ЗК14. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

- *спеціальні (фахові, предметні) (ФК):*

ФК1. Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.

ФК2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.

ФК3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу хвороби.

ФК4. Визначати необхідний режим праці та відпочинку при лікуванні захворювання.

ФК5. Визначати необхідне лікувальне харчування при лікуванні захворювання.

ФК6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування програмних хвороб.

ФК7. Здатність до діагностування невідкладних станів.

ФК8. Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги.

ФК9. Навички надання екстреної медичної допомоги.

ФК10. Навички виконання медичних маніпуляцій.

ФК11. Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності

ФК16. Здатність до ведення затвердженої медичної документації.

ФК21. Зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ФК24. Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.

ФК25. Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Код результату навчання	Зміст результату навчання	Посилання на код матриці компетентностей
<i>Код створюється при заповненні силябусу (категорія: Зн-знання, Ум-уміння, К-компетентності, АВ – автономність та відповідальність)</i>	<i>Результати навчання визначають, що студент повинен знати, розуміти та вміти виконувати, після завершення вивчення дисципліни. Результати навчання впливають із заданих цілей навчання. Для зарахування дисципліни необхідно підтвердити досягнення кожного результату навчання</i>	<i>Символ коду Програмного результату навчання у Стандарті вищої освіти</i>
Зн 4-11 Ум 1,2 К 1	Збирати дані про скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя, проводити та оцінювати результати фізикального обстеження.	ПРН 1
Зн 2,4-11 Ум 2 К 2	Оцінювати інформацію щодо діагнозу, застосовуючи стандартну процедуру на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень.	ПРН 2
Зн 4-6 Ум 2,3 К 2,3	Виділяти провідний клінічний симптом або синдром. Встановлювати найбільш вірогідний або синдромний діагноз захворювання. Призначати лабораторне та/або інструментальне обстеження хворого. Здійснювати диференціальну діагностику захворювань. Встановлювати попередній та клінічний діагноз.	ПРН 3
Зн 9-12 Ум 13 К 4	Визначати необхідний режим праці та відпочинку при лікуванні захворювання	ПРН 4
Зн 11,12 Ум 3 К 5,6	Визначати необхідне лікувальне харчування при лікуванні захворювання.	ПРН 5
Зн 6,8 Ум 5 К 6	Визначати принципи та характер лікування (консервативне, оперативне) захворювання	ПРН 6
Зн 12 Ум 4,11 К 8,9	Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 3)	ПРН 7
Зн 5,6,8 Ум 11 К 8,9	Надавати екстрену медичну допомогу на підставі діагнозу невідкладного стану.	ПРН 8
Зн 5 Ум 9,11 К 10	Виконувати медичні маніпуляції.	ПРН 11
Зн 13,14 Ум 5,10,12 К 11	Визначати наявність та ступінь обмежень життєдіяльності, виду, ступеню та тривалості непрацездатності з оформленням відповідних документів.	ПРН 15
Зн 13 Ум 15 К 4,11,12	Визначати негативні фактори навколишнього середовища; аналізувати стан здоров'я певного контингенту;	ПРН 18

	визначати наявність зв'язку між станом навколишнього середовища та станом здоров'я певного контингенту; розробляти профілактичні заходи на підставі даних про зв'язок між станом навколишнього середовища та станом здоров'я певного контингенту. Здійснювати аналіз захворюваності населення, виявляючи групи ризику, території ризику, час ризику, фактори ризику. Проводити оцінку впливу соціально-економічних та біологічних детермінант на здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції.	
Зн 7,13 Ум 5,9 К 7,8,11	Організувати роботу медичного персоналу; формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів; організувати взаємодію з колегами, організаціями та установами; застосовувати інструменти просування медичних послуг.	ПРН 20
Зн 13 Ум 13,14 К 12	Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності.	ПРН 21
Зн 5,7 Ум 13 К 1,5,6,7	Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.	ПРН 22
Зн 13,14 Ум 13,14 К 11-15	Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загально-освітній культурний рівень.	ПРН 23
Зн 14 Ум 14 К 13,14	Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.	ПРН 24
Зн 1-3 Ум 15 К 8	Організувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.	ПРН 25

6. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ «АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ГЕМАТОЛОГІЇ ТА ТРАНСФУЗІОЛОГІЇ»

№ з/п	Тема	Кількість навчальних годин		
		Лекції	Практ. заняття	Самост. робота
1.	Клініко-лабораторні методи обстеження гематологічних хворих. Нормативи показників периферичної крові.	0	6	9
2.	<i>Анемії.</i>	0	6	9
3.	Гемобластози.	0	12	9
4.	Геморагічні захворювання і синдроми.	0	6	9
5.	Показання, правила та техніка переливання компонентів крові та кровозамінників.	0	6	9

	Всього годин 90 / 3 кредити ЄКТС	0	36	54
	Форма підсумкового контролю	Залік		

**Тематичний план практичних занять з дисципліни за вибором
«Актуальні питання гематології та трансфузіології»**

№ п/п	Назва теми	К-сть годин
1	Клініко-лабораторні методи обстеження гематологічних хворих. Нормативи показників периферичної крові.	6
2	Загальні питання етіології й патогенезу анемій, їх класифікації. Сучасні методи діагностики і лікування.	6
3	Хронічні мієлопроліферативні захворювання (хронічна мієлоїдна лейкемія, ідіопатичний мієлофіброз, істинна поліцитемія, есенціальна тромбоцитемія).	6
4	Хронічні лімфопроліферативні захворювання (хронічна лімфоїдна лейкемія, волосатоклітинна лейкемія, парапротеїнемічні гемобластози, лімфоми).	6
5	Тромбоцитопенії. Тромбоцитопатії.	6
6	Показання, правила та техніка переливання компонентів крові та кровозамінників.	6
Всього		36

**Тематичний план самостійної роботи з дисципліни за вибором
«Актуальні питання гематології та трансфузіології»**

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1	Підготовка до практичного заняття «Клініко-лабораторні методи обстеження гематологічних хворих. Нормативи показників периферичної крові».	9
2	Підготовка до практичного заняття «Загальні питання етіології й патогенезу анемій, їх класифікації. Сучасні методи діагностики і лікування».	9
3	Підготовка до практичного заняття «Хронічні мієлопроліферативні захворювання (хронічна мієлоїдна лейкемія, ідіопатичний мієлофіброз, істинна поліцитемія, есенціальна тромбоцитемія)».	9
4	Підготовка до практичного заняття «Хронічні лімфопроліферативні захворювання (хронічна лімфоїдна лейкемія, волосатоклітинна лейкемія, парапротеїнемічні гемобластози, лімфоми)».	3
5	Підготовка до практичного заняття «Тромбоцитопенії. Тромбоцитопатії».	9
6	Підготовка до практичного заняття «Показання, правила та техніка переливання компонентів крові та кровозамінників».	9
Всього		54

7. ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ КУРСУ

Код виду занять	Тема	Зміст навчання	Код результату навчання	Викладач
П-1 (практичне заняття 1)	Клініко-лабораторні методи обстеження гематологічних хворих. Нормативи показників периферичної крові.	Оволодіти базовими знаннями про сучасні методи діагностики гематологічних хвороб. Вміти складати план обстеження гематологічних хворих, інтерпретувати	Зн-1,2,4 Ум-3 К-2,3 АВ -1-3	Професорсько викладацький склад відповідно до розкладу занять затвердженого завідувачем кафедри

		результати лабораторних методів дослідження, тлумачити загальний аналіз крові..		
П-2	Загальні питання етіології й патогенезу анемій, їх класифікації. Сучасні методи діагностики і лікування.	Оволодіти базовими знаннями щодо етіології та патогенезу виникнення анемій. Класифікації анемій. Клінічні прояви анемій. Сучасні принципи діагностики і лікування анемій.	<i>Зн-1-5 Ум-6,7,8,9, К-2,3 АВ -1-3</i>	-"-
П-3	Хронічні мієлопроліферативні захворювання (хронічна мієлоїдна лейкемія, ідіопатичний мієлофіброз, істинна поліцитемія, есенціальна тромбоцитемія).	Оволодіти базовими знаннями про хронічні мієлопроліферативні захворювання, їх класифікацію, патогенез, клінічні прояви, сучасні методи діагностики і принципи лікування.	<i>Зн-1-3 Ум-6,7,8,9, К-2,3 АВ -1-3</i>	-"-
П-4	Хронічні лімфопроліферативні захворювання (хронічна лімфоїдна лейкемія, волосатоклітинна лейкемія, парапротейнемічні гемобластози, лімфоми).	Оволодіти базовими знаннями про хронічні лімфопроліферативні захворювання, їх класифікацію, патогенез, клінічні прояви, сучасні методи діагностики і принципи лікування.	<i>Зн-1-3 Ум-6,7,8,9, К-2,3 АВ -1-3</i>	-"-
П-5	Тромбоцитопенії. Тромбоцитопатії.	Оволодіти базовими знаннями про геморагічні захворювання, навчити критеріям діагностики та сучасним програмам лікування тромбоцитопеній і тромбоцитопатій..	<i>Зн-1-3 Ум-6,7,8,9, К-2,3 АВ -1-3</i>	-"-
П-6	Показання, правила та техніка переливання компонентів крові та кровозамінників.	Оволодіти базовими знаннями про застосування компонентів крові і кровозамінників для лікування хворих, засвоїти загальні принципи гемотрансфузій	<i>Зн-6,11 Ум-6,11 К-6 АВ -6</i>	-"-
СРС-1 (самостійна робота 1)	Підготовка до практичного заняття «Клініко-лабораторні методи обстеження гематологічних		<i>Зн-1,2,4 Ум-3 К-2,3 АВ -1-3</i>	Згідно з розкладом занять

	хворих. Нормативи показників периферичної крові».			
СРС-2	Підготовка до практичного заняття «Загальні питання етіології й патогенезу анемії, їх класифікації. Сучасні методи діагностики і лікування».		<i>Зн-1-5</i> <i>Ум-6,7,8,9,</i> <i>К-2,3</i> <i>АВ -1-3</i>	-"-
СРС-3	Підготовка до практичного заняття «Хронічні мієлопроліферативні захворювання».		<i>Зн-1-3</i> <i>Ум-6,7,8,9,</i> <i>К-2,3</i> <i>АВ -1-3</i>	-"-
СРС-4	Підготовка до практичного заняття «Хронічні лімфопроліферативні захворювання».		<i>Зн-1-3</i> <i>Ум-6,7,8,9,</i> <i>К-2,3</i> <i>АВ -1-3</i>	-"-
СРС-5	Підготовка до практичного заняття «Тромбоцитопенія. Тромбоцитопатія».		<i>Зн-1-3</i> <i>Ум-6,7,8,9,</i> <i>К-2,3</i> <i>АВ -1-3</i>	-"-
СРС-6	Підготовка до практичного заняття «Показання, правила та техніка переливання компонентів крові та кровозамінників».		<i>Зн-6,11</i> <i>Ум-6,11</i> <i>К-6</i> <i>АВ -6</i>	-"-

Для попередньої підготовки студентам надається навчально-методичний матеріал. В навчальному процесі використовуються технології кооперативного навчання (робота в парах, в малих групах щодо засвоєння практичних навичок), ситуативного моделювання (клінічних випадків), колективно-групового навчання (клінічних ситуацій, рольові ігри), опрацювання дискусійних питань (оцінювальна дискусія, обговорення наукових публікацій)

8. ВИДИ КОНТРОЛЮ (ПОТОЧНИЙ І ПІДСУМКОВИЙ)

Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу (необхідно описати форми проведення поточного контролю під час навчальних занять). Форми оцінювання поточної навчальної діяльності мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки. Остаточна оцінка за поточну навчальну діяльність виставляється за 4-ри бальною (національною) шкалою

Код результату навчання	Код виду занять	Спосіб верифікації результатів навчання	Критерії зарахування
<i>Зн-1,2,4</i> <i>Ум-3</i> <i>К-2,3</i> <i>АВ -1-3</i>	П-1	Співбесіда, ситуаційна задача, демонстрація	– 5/"відмінно" – студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей,

		практичних навичок	глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань; правильно вирішив усі тестові завдання; – 4/"добре" – студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки; правильно вирішив більшість тестових завдань; – 3/"задовільно" – студент в з володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки; правильно вирішив половину тестових завдань; – 2/"незадовільно" – студент не опанував навчальний матеріал теми, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані; правильно вирішив менше половини тестів. Понад 50% відповідей
<i>Зн-1-5 Ум-6,7,8,9, К-2,3 АВ -1-3</i>	П-2	Аналіз клініко-лабораторного обстеження тематичного пацієнта	
<i>Зн-1-3 Ум-6,7,8,9, К-2,3 АВ -1-3</i>	П-3	Аналіз клініко-лабораторного обстеження тематичного пацієнта	
<i>Зн-1-3 Ум-6,7,8,9, К-2,3 АВ -1-3</i>	П-4	Аналіз клініко-лабораторного обстеження тематичного пацієнта	
<i>Зн-1-3 Ум-6,7,8,9, К-2,3 АВ -1-3</i>	П-5	Аналіз клініко-лабораторного обстеження тематичного пацієнта	
<i>Зн-6,11 Ум-6,11 К-6 АВ -6</i>	П-6	Співбесіда, ситуаційна задача	

Самостійна робота студента оцінюється на практичних заняттях і є складовою підсумкової оцінки студента.

Підсумковий контроль

Загальна система оцінювання проводиться по завершенню вивчення дисципліни у вигляді заліку.

Шкали оцінювання традиційна 4-бальна шкала, багатобальна (200-бальна) шкала, рейтингова шкала ECTS

Залік – це форма підсумкового контролю засвоєння аспірантом теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни. Мають бути зараховані усі теми, винесені на поточний контроль. Оцінки з 4-ри бальної шкали конвертуються у бали за багатобальною (200-бальною) шкалою відповідно до Положення «Критерії, правила і процедури оцінювання результатів навчальної діяльності студентів».

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до заліку становить 200 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до заліку становить 120 бали.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за 4-ри бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$x = \frac{CA \times 120}{5}$$

Для зручності наведено таблицю перерахунку за 200-бальною шкалою:

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються заліком

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5.00	200	4.48	179	3.95	158	3.43	137
4.98	199	4.45	178	3.93	157	3.40	136
4.95	198	4.43	177	3.90	156	3.38	135
4.93	197	4.40	176	3.88	155	3.35	134
4.90	196	4.38	175	3.85	154	3.33	133
4.88	195	4.35	174	3.83	153	3.30	132
4.85	194	4.33	173	3.80	152	3.28	131
4.83	193	4.30	172	3.78	151	3.25	130
4.80	192	4.28	171	3.75	150	3.23	129
4.78	191	4.25	170	3.73	149	3.20	128
4.75	190	4.23	169	3.70	148	3.18	127
4.73	189	4.20	168	3.68	147	3.15	126
4.70	188	4.18	167	3.65	146	3.13	125
4.68	187	4.15	166	3.63	145	3.10	124
4.65	186	4.13	165	3.60	144	3.08	123
4.63	185	4.10	164	3.58	143	3.05	122
4.60	184	4.08	163	3.55	142	3.03	121
4.58	183	4.05	162	3.53	141	3.00	120

4.55	182	4.03	161	3.50	140	менше 3	Недостатньо
4.53	181	4.00	160	3.48	139		
4.50	180	3.98	159	3.45	138		

Бали з дисципліни для студентів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	2

Оцінка ЄКТС у традиційну шкалу не конвертується, оскільки шкала ЄКТС та чотирибальна шкала незалежні. Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності студентів перевіряється статистичними методами (коефіцієнт кореляції між оцінкою ЄКТС та оцінкою за національною шкалою).

9. ПОЛІТИКА КУРСУ

Сукупність результатів навчання в їх динамічному поєднанні приводить до набуття студентами відповідних компетентностей, а з іншого боку – оволодіння певною компетентністю вимагає засвоєння конкретних знань, умінь, навичок, тобто – результатів навчання.

Практикується студентоцентроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, навчання через лабораторну практику.

Формується:

1. Здатність до аналізу і синтезу. Здатність до навчання. Розв'язання проблем. 2. Здатність застосовувати знання на практиці. 3. Здатність пристосовуватись до нових ситуацій. Турбота про якість. 4. Навички управління інформацією. Здатність працювати самостійно. 5. Здатність до роботи в групі. 6. Здатність до організації і планування.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. Анемии / С.А.Гусева, Я.П.Гончаров. – К.: Логос, 2004. – 408 с.: ил.
2. Виговська Я.І. Діагностика розладів гемостазу та сучасна лікувальна тактика (цикл лекцій для слухачів циклів спеціалізації та передатестаційних циклів). - Львів: Галицька видавнича спілка, 2010. – 160 с.
3. Орлик В.В. Трансфузійна медицина: підручник./ К.: ВСВ "Медицина", 2022. -424 с.
4. Гайдукова С.М., Видиборець С.В., Колесник І.В. Залізодефіцитна анемія: Навч. Посібник для студентів і лікарів. К.: Наук. світ, 2001.-132 с.
5. Гайдукова С.М., Видиборець С.В. Вітамін-В 12-дефіцитна анемія. Лаб. діагностика.-2001.-№ 1.-С.56-62.
6. Гайдукова С.М., Видиборець С.В. Залізодефіцитна анемія як проблема сучасної медицини (лекція) // Здоров'я України.-2001.-№ 8.-С.30-34.
7. Гайдукова С.М., Видиборець С.В. Тромбоцитопенії у лікарській практиці (лекція). // Здоров'я України.-2001.-№ 7.-С.31-34.
8. Гематологія і трансфузіологія / Під. ред. проф. Гайдукової С.М. – К.: ВПЦ “Три крапки”, 2001. – 752 с.
9. Гусева С.А., Вознюк В.П., Бальшин М.Д. Болезни системы крови.-К.: Логос, 2001.- 542 с.
10. Гусева С.А., Дубкова А.Г., Вознюк В.П. Наследственные и приобретенные

гематологические синдромы в клинической практике.- К.: Логос.-2000.- 206 с.

11. Гуцаленко О.О. Гематология: навч. посібник. – Полтава: Верстка, 2012. – 696 с., іл. 32с. (вкл.).
12. Дзісь Э.І., Томашевська О.Я. Гематология. Розлади та неоплазії клітин крові. – Львів: Кварт, 2007. – 220 с.
13. Дзісь Э.І., Томашевська О.Я. Основы гемостазиологии. – К: Гідромакс, 2006. – 138 с.
14. Залізодефіцитна анемія: навч.-метод. посіб. для студ. і слухачів системи післядиплом. навчання мед. ВНЗ III-IV рівнів акредитації. 2-ге вид., переробл. та доповн. / С.В. Видиборець, С.М. Гайдукова, О.І. Чернوبرова та ін. — Вінниця; Бориспіль: Меркьюрі-Поділля, 2012. — 237 с.
15. Клінічні протоколи надання медичної допомоги хворим за спеціальністю «Гематологія» / В.Л. Новак, М.П. Жданова, Р.М. Таран. та ін. — Львів: ЗУКЦ, 2011. — 202 с.
16. Красівська В., Дорош О., Дубей Л., Дубей Н., Трояновська О., Цимбалюк І. Тромбоцитопенія у дітей: навч. посібник / за ред. Л.Дубея, В.Новака. – Львів, 2010. – 144 с.
17. Лекції з гематології / Перехрестенко П.М., Ісакова Л.М., Третяк Н.М., Лисенко Д.А., Бондарчук С.В. – К.: Нора-прінт, 2005. – 128 с.;
18. Мороз Г.І., Красівська В.В., Видиборець С.В., Новак В.Л. Лабораторна діагностика гемофілій та хвороби Віллебранда: навч. посіб. для студ. і слухачів вищих медичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації – К.: НМАПО імені П.Л.Шупика, 2012. – 75 с.
19. Новак В.Л., Гриза П.В., Примак С.В. Донорська плазма. Препарати плазми крові та їх клінічне застосування: посіб. для лікарів. Львів: ДУ «Ін-т патології крові та трансфузійної медицини НАМН України», Львів. нац. мед. ун-т ім. Данила Галицького. — Дніпропетровськ: АРТ-ПРЕС, 2011. — 261 с.
20. Онкогематологія: класифікації, клінічні рекомендації, режими медикаментозної терапії// Матлан В.Л., Шпарик Я.В. – Львів: Галицька видавничча спілка, 2009. – 180 с.
21. Орлик В.В. Основы трансфузийной медицины. - Львів, "Кварт" – 2012. – 446 с.
22. Основы клінічної гемостазиології: навч. посіб. для студ. мед. ун-тів та лікарів – слухачів курсів установ післядиплом. освіти. За заг. ред. проф. Видиборця С.В. / С.В. Видиборець, Г.І. Мороз, С.М. Гайдукова та ін. — К.: НМАПО імені П.Л. Шупика, 2012. — 192 с.
23. Руководство по гематологии: в 3 т. / Под ред.. А.И. Воробьева. 3-е изд., перераб. и дополн. М.: Ньюдиамед; 2005. с ил.

Додаткова:

1. Клінічна лабораторна діагностика: практикум / Л.Є. Лаповець, Б.Д. Луцик, Л.Є. Порохнавець та ін.; Львів. нац. мед. ун-т ім. Данила Галицького. — 2-ге вид. — Л.: Вид-во Тараса Сороки, 2010. — 249 с.
2. Андерсон Ш.К. Атлас гематологии / Ш.К. Андерсон, К.Б. Поулсен; под ред. В.П. Сапрыкина; пер. И.А. Поповой, В.П. Сапрыкина. — М.: Логосфера, 2007. — 597 с.
3. Сисла Б. Руководство по лабораторной гематологии: пер. с англ. под общ. ред. А.И. Воробьева / Б. Сисла. — М.: Практическая медицина, 2011. — 352 с.
4. Тэмл Х. Атлас по гематологии / Х. Тэмл, Х. Диам, Т. Хаферлах; пер. с англ.; под общ. ред. проф. В.С. Камышникова. – М.: МЕДпресс-информ, 2010. – 208 с.
5. Цветной атлас клеток системы крови: один источник и четыре составные части миелопоэза / В.М. Погорелов, Г.И. Козинец, О.А. Дягилева, Д.Д. Проценко. — М.: Практическая медицина, 2007. — 175 с.
6. Діючі протоколи та клінічні настанови, гайдлайни.
7. Наукові статті в іноземних та вітчизняних фахових виданнях.

11. ОБЛАДНАННЯ, МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ І ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ/ КУРСУ

1. Робоча навчальна програма дисципліни.
2. Плани практичних занять та самостійної роботи студентів.
3. Методичні розробки для практичних занять та самостійної роботи студентів.
4. Тестові та контрольні завдання до практичних занять, ситуаційні задачі.
5. Мультимедійне устаткування.

6. Мікроскоп, демонстраційні препарати (крові, кісткового мозку...).

12. ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Вся інша інформація, важлива для студента, яка не включена до стандартного опису, наприклад, контактні дані відповідального за освітній процес на кафедрі, інформацію про науковий гурток кафедри, інформацію про маршрути заняття, інформація про необхідність оснастити себе власним забезпеченням з охорони праці; інформація про місце проведення занять; посилання на сторінки веб-сайту / кафедри, тощо.

Укладач силабуса

Томашевська Н.Я., канд.мед.н., доцент

(Підпис)

Завідувач кафедри

Склярів Є.Я., д.мед.н., професор

(Підпис)